

Boekbesprekingen

Prof. Dr. V. WESTHOFF, P. A. BAKKER, C. G. VAN LEEUWEN & E. E. VAN DER VOO, *Wilde planten*, deel 1. Algemene inleiding, duinen, zilte gronden, 320 pag.; deel 2. Het lage land, 304 pag., Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, 1970 en 1971, fl. 29,50 per deel voor leden van de vereniging (fl. 39,50 voor niet-leden).

Wanneer door onvoorziene omstandigheden een boekbespreking geruime tijd na het verschijnen van het werk plaatsvindt, dan biedt dit de recensent ongetwijfeld voordelen, maar ook duidelijke nadelen. Zo zal het hem niet gemakkelijk vallen om over dit werk, waarvan de auteurs reeds van vele kanten terecht de lofprijzingen in ontvangst mochten nemen, nog originele opmerkingen te maken. Een voordeel daarentegen zou kunnen zijn, dat de recensent zijn oordeel heeft kunnen toetsen aan de reeds eerder gepubliceerde besprekingen. Dit voordeel is in het onderhavige geval nihil. Met vele anderen is ook hij van mening, dat dit terecht een uniek werk moet worden genoemd.

Wat in *Wilde Planten* het meest frappeert, is het feit, dat de samenstellers er in zijn geslaagd een zo veelzijdig werk tot stand te brengen. Hierdoor hebben zij zowel de vakman als de leek in hun werk betrokken. De vakman vanwege de vaak originele teksten met het hoofdstuk Plantengroei en milieu uit deel 1 als absolute „topper”, de leek vanwege de uitzonderlijk fraaie illustraties, waarvan de bijzonder knappe aquarellen van de heer R. Westra wedijveren met de uitstekend geslaagde kleuren- en zwartwitfoto's. Eén van de zeer weinig gehoorde „bezwaren” tegen *Wilde Planten* komt uit de mond van een Utrechts hoogleraar: „Die illustraties zijn zo goed, dat mijn studenten hun planten niet meer determineren, maar opzoeken in *Wilde Planten*!”

Een ander voordeel van een verlate boekbespreking is althans voor deze recensent, dat hij een redelijke indruk kan weergeven van de stimulerende invloed, die de delen op het floristisch onderzoek van Nederland uitoefenen. Vele malen zijn in de laatste jaren materiaal en opgaven van vondsten aan de afd. Nederland van het Rijksherbarium toegezonden op inspiratie van *Wilde Planten*.

Het lijkt ondenkbaar, dat ergens in Nederland een abonnee op *Gorteria* eerst door deze boekbespreking op *Wilde Planten* zou kunnen worden geattendeerd. Eerder mag worden aangenomen, dat voor het derde deel reeds een plaats in de boekenkast is gereserveerd. Wat dit derde deel betreft is het wellicht nuttig op te merken, dat leden van Natuurmonumenten er goed aan doen dit per acceptgirokaart bij wijze van voorintekening vóór 1 januari a.s. te bestellen in verband met de prijsstijging van dit deel na deze datum.

J. MENNEMA

H. E. HESS, E. LANDOLT & R. HIRZEL, *Flora der Schweiz und angrenzender Gebiete*. Band 2: Nymphaeaceae bis Primulaceae. Birkhäuser Verlag, Basel & Stuttgart, 1970, 956 pag., Schw. Fr. 148,—.

Van deze nieuwe, grote Zwitserse flora, waarvan het eerste deel uitvoering is besproken in *Gorteria* 4(10), 1969, p. 186, is nu ook het tweede deel verschenen.

J. MENNEMA